

ЕКОСИСТЕМА FINTESCH В УКРАЇНІ: СПІВПРАЦЯ БАНКІВ, СТАРТАПІВ ТА ІТ-КОМПАНІЙ

Гапонюк Микола Анатолійович

к.е.н., професор, професор кафедри фінансів ім. В. Федосова

Савойський Володимир Володимирович

аспірант кафедри фінансів ім. В. Федосова

Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана

м. Київ, Україна

Фінансові технології стали одним із найдинамічніших секторів світової економіки, забезпечуючи інноваційні рішення для традиційних фінансових послуг. В Україні ця галузь також активно розвивається, демонструючи великі можливості завдяки співпраці банків, стартапів та ІТ-компаній. Fintech в Україні стає каталізатором цифрової трансформації, полегшуючи доступ до фінансових послуг, сприяючи розвитку економіки та підтримуючи інноваційні проекти. Формується.

Метою дослідження є аналіз екосистеми фінансових технологій в Україні, зокрема, взаємодії між банками, стартапами та ІТ-компаніями, а також виявлення ключових факторів, які сприяють розвитку цієї співпраці. Дослідження прагне визначити, як така співпраця сприяє інноваціям у фінансовій сфері, розвитку економіки та підвищенню доступу до фінансових послуг.

У ході дослідження використовувалася інформація з наукових статей, аналітичних звітів та матеріалів, що висвітлюють розвиток Fintech у світі та в Україні. Досліджувалися конкретні приклади співпраці між банками, стартапами та ІТ-компаніями на ринку України. Основними кейсами стали такі компанії, як Monobank, ПриватБанк, LiqPay, а також технологічні компанії SoftServe та Luxoft.

Український ринок фінансових технологій швидко розширюється, охоплюючи такі напрями, як цифрові платіжні системи, криптовалюти, цифрові

банки, інвестиційні платформи та страхування. Хоча досі Закон «Про віртуальні активи» залишається у підвішеному стані.

Екосистема Fintech здатна на одному фінансовому маркетплейсі об'єднувати велику кількість різних видів послуг (продуктів) й використовуючи при цьому учасників-партнерів, стартапи, регуляторів та інфраструктурних учасників [1, с. 192].

Українські банки, усвідомлюючи необхідність модернізації, активно впроваджують фінансові технології та працюють зі стартапами для створення інноваційних продуктів. Одним із найуспішніших прикладів є Monobank, який працює як цифровий банк без фізичних відділень. Monobank використовує IT-рішення для забезпечення швидкого та зручного обслуговування клієнтів через мобільний додаток. Створений спільними зусиллями стартапу Fintech Band та Universal Bank, цей проект є прикладом успішної співпраці між банками та Fintech-стартапами [2].

Ще одним успішним прикладом є ПриватБанк, який вже давно є новатором у сфері цифрових фінансових послуг. Його система Приват24 стала зразком для розвитку онлайн-банкінгу в Україні. ПриватБанк активно підтримує стартапи через програми акселерації та надання API для інтеграції фінансових сервісів. Fintech-стартапи в Україні відіграють ключову роль у впровадженні інновацій. Вони надають рішення для автоматизації фінансових процесів, зменшення витрат та підвищення ефективності. Одним з найпомітніших стартапів є LiqPay, який створений на базі ПриватБанку. Це платіжна система, яка дозволяє здійснювати швидкі онлайн-платежі через інтернет та мобільні пристрої, що значно полегшує процес оплати для малого та середнього бізнесу [3].

Роль IT-компаній у розвитку фінансових технологій важко переоцінити. Вони забезпечують технічну інфраструктуру та створюють продукти, що підтримують роботу фінансових сервісів. Українські IT-компанії, такі як SoftServe та Luxoft, активно співпрацюють з банками та стартапами, пропонуючи програмні рішення, що сприяють цифровізації фінансового

сектору. Вони також займаються розробкою платформ на основі штучного інтелекту та блокчейну, які дозволяють автоматизувати багато фінансових процесів.

Значний внесок в екосистему також робить компанія Grammarly, яка, хоч і не є суто фінансовою, проте показує приклад успішного стартапу, який виріс з української екосистеми і тепер використовується на глобальному ринку. Це мотивує інші IT-компанії виходити на міжнародний рівень, співпрацюючи з банками та Fintech -стартапами для створення високоякісних рішень.

Співпраця між банками, стартапами та IT-компаніями є ключовим фактором успіху екосистеми Fintech в Україні. Ця взаємодія забезпечує синергію, де банки отримують доступ до нових технологій, стартапи — до фінансових ресурсів та клієнтської бази, а IT-компанії — до замовлень на створення інноваційних продуктів.

Одним з прикладів такої співпраці є запуск Digital Ukraine, проекту, що об'єднує державні установи, банки, IT-компанії та Fintech -стартапи для впровадження цифрових фінансових рішень, таких як електронний документообіг, цифрові ідентифікаційні сервіси та платіжні платформи для державних послуг.

Отже, екосистема Fintech в Україні має значний потенціал для подальшого зростання та розвитку. Серед ключових перспектив можна виділити наступні напрямки:

1. Законодавче врегулювання та впровадження нових стандартів. Закон «Про віртуальні активи», який ще перебуває на стадії доопрацювання, може значно розширити можливості для розвитку криптовалютного сектору та блокчейн-технологій в Україні. Ухвалення цього закону сприятиме залученню іноземних інвесторів та підвищенню прозорості фінансових операцій, що зміцнить довіру до Fintech-ринку.

2. Розвиток цифрових банків. Приклад успіху Monobank та інших цифрових банків доводить, що в Україні є попит на фінансові послуги, які надаються без фізичних відділень. Збільшення кількості цифрових банків, що

пропонують широкий спектр фінансових рішень через мобільні додатки, буде сприяти більшій фінансовій інклюзії та покращенню доступу до банківських послуг, особливо у віддалених регіонах.

3. Інтеграція штучного інтелекту та блокчейну. Зростаюча роль штучного інтелекту та блокчейн-технологій створює нові можливості для автоматизації фінансових процесів, зменшення операційних витрат і підвищення безпеки транзакцій. Учасники українського Fintech-ринку вже активно впроваджують ці технології, і подальший розвиток цього напрямку може значно змінити структуру фінансових послуг.

4. Посилення співпраці з ІТ-сектором. Українські ІТ-компанії, такі як SoftServe, Luxoft та інші, продовжують розробляти інноваційні рішення для фінансових установ. Спільна робота між банками, стартапами та ІТ-компаніями стане ще більш важливою для створення нових продуктів та сервісів, таких як платформи для онлайн-платежів, управління активами та інші фінансові рішення.

5. Розвиток інвестиційних платформ та краудфандингових рішень. Збільшення кількості Fintech-платформ, які дозволяють громадянам інвестувати у бізнеси, нерухомість та інші активи, відкриває нові можливості для малого та середнього бізнесу щодо залучення фінансування. Це також сприятиме розвитку культури інвестування серед населення.

6. Міжнародне визнання. Українські Fintech-компанії мають можливість виходу на міжнародні ринки, зокрема, країни Європи та Азії. Успішні приклади, такі як Grammarly, що показав можливість глобальної експансії, мотивують інші стартапи та ІТ-компанії на розширення своїх бізнесів за межі України.

7. Державна підтримка та розвиток програм акселерації. Програми підтримки з боку уряду, зокрема запуск таких ініціатив, як Digital Ukraine, можуть стимулювати розвиток Fintech через надання доступу до державних послуг у цифровому форматі, а також підтримку стартапів через акселератори та гранти.

Екосистема Fintech в Україні демонструє високий потенціал для подальшого розвитку завдяки тісній співпраці між банками, стартапами та ІТ-компаніями. Інноваційні фінансові рішення, які розробляються в результаті цієї співпраці, сприяють розвитку національної економіки, полегшують доступ до фінансових послуг та підвищують ефективність фінансових операцій. З огляду на динамічний розвиток цифрових технологій та підтримку з боку держави, можна очікувати, що український ринок Fintech буде продовжувати активно розширюватися.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Яцкевич, І. Екосистема fintech на ринку фінансових послуг: особливості, форми взаємодії та розвиток. Економічний простір, 2022. (180), 190-194. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/180-31>
2. Джурук Н. FINTECH та комерційні банки: конкуренція та можливості співробітництва. Економічний аналіз. 2020. Том 30. No 1. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1749/6565656854> (дата звернення: 05.09.2024).
3. Д'яконова І., Павленко Л., Криклій О. Сучасний стан та перспективи колаборації банків та FinTech. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2019. No 1 (17). С. 190–199.